

تأثیر یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی
آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک
سکینه حاجی حسینی*

چکیده

این پژوهش با استفاده از روش توصیفی-همبستگی به بررسی تأثیر یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک می‌پردازد. از لحاظ هدف تحقیق از نوع کاربردی، از لحاظ نوع روش، توصیفی-همبستگی می‌باشد جامعه آماری در این پژوهش را کلیه آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تشکیل می‌دهد؛ که تعداد آنها برابر ۳۷۰ نفر اعلام شده است. روش نمونه‌گیری به صورت روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای می‌باشد. برای تعیین حجم نمونه نیز از جدول مورگان استفاده شده است. که طبق این جدول تعداد نمونه آماری برابر ۱۸۱ نفر بدست آمده است. پژوهش حاضر در دو بخش نظری و عملی انجام شده است. در بخش نظری، اطلاعات لازم با استفاده از روش کتابخانه‌ای و اسنادی و در بخش عملی، به شیوه میدانی از طریق پرسشنامه‌های استاندارد مورد سنجش قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های رگرسیون ساده و چندگانه انجام گرفته است و نتایج پژوهش حاکی از آن است که ابعاد یادگیری سیار (دسترسی به فناوری، انگیزش، توانایی یادگیری از طریق رسانه‌ها، گفتگوهای گروهی اینترنتی و مسایل مهم جهت موفقیت در یادگیری الکترونیکی) بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر مثبت معناداری دارد و همچنین ابعاد سواد

* کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی، آموزگار پایه دوم منطقه جناح شهرستان بستک، هرمزگان، ایران.

sakineh.hajihosseini@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۲۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۲۰

اطلاعاتی (توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات، توانایی دسترسی مؤثر به اطلاعات، توانایی ارزیابی نقدانه اطلاعات، توانایی کاربرد هدفمند اطلاعات، توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات) بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر مثبت معناداری دارد.

واژگان کلیدی: یادگیری سیار، سواد اطلاعاتی، توسعه حرفه‌ای، نوآوری سازمانی، آموزگاران ابتدایی، شهرستان بستک.

بیان مسئله

امروزه جوامع علمی و صنعتی به این نتیجه رسیده‌اند که سازمانها با تکیه بر نوآوری و تقویت و ترویج نوآوری و فعالیت‌های نوآورانه در درون خود می‌توانند برتری‌های بلندمدت خود را در عرصه‌های رقابتی حفظ کنند. در ادبیات، به مبحث نوآوری از منظرهای گوناگون پرداخته شده است. نویسندگان، تعاریف مختلف و متنوعی از نوآوری ارائه کرده‌اند. دانشمندان معتقد هستند که «نوآوری استفاده از ابزارهای نوین تکنولوژیک و دانش بازار برای ارائه و عرضه محصول یا سرویسی نو به مشتریان می‌باشد». به نظر میرسد این تعریف بر اساس یک نگاه وظیفه‌ای به نوآوری ارائه شده است. از منظر فرایندی، نوآوری به معنی مجموعه عملیاتی است که از پردازش ایده شروع شده و سرانجام به تولید و عرضه محصول یا خدمت جدید به بازار منتهی می‌شود (صادقی و محتمی، ۱۳۹۴).

اما نوآوری تنها به محصول یا خدمت محدود نمی‌شود بلکه شامل تغییر در فرایندهای سازمانی نیز می‌گردد. خلیل^۱ (۲۰۱۵) معتقد است که نوآوری به مفهوم ارائه محصول، خدمت یا فرایندی جدید به بازار از طریق ایجاد کاربردهای جدید از تکنولوژیهای موجود یا خلق و تجاری کردن تکنولوژیهای جدید است. از نظر شومپتر^۲ نوآوری حتی به جنبه‌های فنی نیز محدود نمی‌شود و دربرگیرنده جنبه‌های سازمانی نیز می‌باشد (خلیل، ۲۰۱۵). نوآوری به عنوان عامل مهم و حیاتی

^۱ Khalil

^۲ Schumpeter

برای سازمانها به منظور ایجاد ارزش و مزیت رقابتی پایدار در محیط پیچیده و متغیر امروزی می‌باشد. سازمان‌ها با نوآوری بیشتر، در پاسخ به محیط‌های متغیر و ایجاد و توسعه قابلیت‌های جدیدی که به آنها اجازه دهد به عملکرد بهتری برسند موفق‌تر خواهند بود. فرایند نوآوری شامل کسب، انتشار، استفاده از دانش جدید و موجود می‌باشد. نوآوری‌پذیری یک سازمان دقیقاً با توانایی آن سازمان در استفاده و به کار بردن منابع دانش خود مرتبط است. مطالعات اخیر ادعا کرده‌اند که اگر یک سازمان نتواند نوآوری خود را حفظ کند، با شکست مواجه خواهد شد (دی‌بن‌دتو و همکاران^۱، ۲۰۱۷). یکی از موثرترین روش‌ها برای توانمندسازی کارکنان فراهم نمودن برنامه‌های توسعه حرفه‌ای است که می‌تواند موجب رشد مهارت‌های حرفه‌ای و علمی فرد و ارتقاء تعهد سازمانی او گردد. بنابراین توانمندسازی کارکنان در جهت توسعه حرفه‌ای و پیشبرد اهداف سازمان حایز اهمیت اساسی است و تحقق آن نیازمند برنامه ریزی هدفمند و تلاش‌های نهادینه شده است (حجازی و همکاران، ۱۳۹۵). توسعه حرفه‌ای زمانی به وقوع می‌پیوندد که سازمانها فرصت لازم را از طریق بهبود شرایط آموزشی، اقتصادی، مدیریتی و محیطی برای ارتقاء مهارت‌ها و دانش مرتبط با فعالیتهای کارکنان فراهم آورند. بنابراین محور اصلی سنجش در توسعه حرفه‌ای وجود شرایط و فضای لازم برای رشد و یادگیری مهارت جدید برای کارکنان می‌باشد (نوروزی، ۱۳۹۴).

عصر اطلاعات، یکی از بزرگترین چالشهایی است که امروزه جوامع مختلف را تحت تأثیر خود قرار داده است. رشد غیرقابل اطلاعات و فناوری‌های مربوط به حوزه ذخیره سازی، سازماندهی، دسترسی به اطلاعات از جمله ویژگی‌های بارز این عصر به حساب می‌آیند. در عصر انفجار اطلاعات، توانایی دستیابی، بازیابی و ارزیابی، اطلاعات عامل تشخیص سواد بشمار می‌رود که داشتن این توانایی به سواد اطلاعاتی تعبیر می‌شود. سواد اطلاعاتی وسیله‌ای است برای توانمندی فردی و این توانمندی به مهارت فرد در تحلیل و انجام تحقیقات و استقلال او در جستجوی حقیقت کمک می‌کند. سواد اطلاعاتی به فرد توانایی بحث می‌بخشد این مهارت فرد را برای یادگیری مادام‌العمر آماده می‌کند و موجب می‌شود تا افراد از موفقیت در تأمین نیازهای اطلاعاتی لذت ببرند (گراوند، ۱۳۹۴).

^۱ Di Benedetto et al

هدف از دانش و یادگیری دستیابی به اطلاعات فزاینده قوی است. اینگونه یادگیری مادام العمر بوده در پی ایجاد یک فرهنگ جدید است. اطلاعات مبنی بر امکانات فناورانه، اطلاعاتی را ارائه می کنند که ایجاد فرصت های جدیدی را برای یادگیری و همچنین دسترسی به جهان باز و دانش قابل تغییر فراهم آورند. از سوی دیگر سواد اطلاعاتی اهمیت بیشتری برای افراد برخوردار است. اینکه چگونه یاد بگیرند و چگونه به چنین رویکردی (دانش باز و قابل تغییر) برسند (طبرسا، ۱۳۹۵: ۱۱۵). یکی از عواملی که می تواند با سواد اطلاعاتی در ارتباط باشد یادگیری سیار است. با افزایش استفاده از فناوری های مدرن ارتباطی از جمله وسایل سیار و به کارگیری این فناوری ها در آموزش و یادگیری، توجه به کیفیت این ابزارها و نیازهای استفاده کنندگان از این ابزارها امری ضروری است. یادگیری سیار در حقیقت مدلی از یادگیری الکترونیکی است که از طریق فناوری های سیاری چون تلفن همراه، PDA و playerهای صوتی، کتب الکترونیکی و غیره صورت می گیرد. در یادگیری سیار دانشجویان قادر به یادگیری از منابع گوناگون در سراسر دنیا هستند علاوه بر آن می توانند محیط آموزشی خود را تغییر داده و از تجربه های آموزشی گوناگون استفاده نمایند. همچنین فراگیران قادر به تنظیم زمان و سرعت آموزش خود هستند. تاکنون مطالعات زیادی در زمینه استفاده از وسایل سیار در یادگیری صورت گرفته است. که نشان دهنده توسعه این نوع یادگیری و فراگیر شدن آن در محیط های آموزشی است (خسروی و همکاران، ۲۰۱۵).

رشد و توسعه تکنولوژی های نوین آموزشی و افزایش روند دیجیتالی شدن محتوا، آموزش از راه دور از نوع کاغذی به الکترونیکی را تغییر شکل داده است و روز به روز بر سهولت و پویایی روش های الکترونیکی و کاربرد آنها افزوده میشود. لیکن علاوه بر جنبه های ابزاری از لحاظ شیوه و ساختار نیز فرآیند آموزش از راه دور دستخوش تحولات بنیادین شده است. در واقع یادگیری سیار بهره گیری از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی مانند اینترنت و نظام های چندرسانه ای و فرارسانه ای برای بهبود کیفیت یادگیری از طریق تسهیل دسترسی به منابع و خدمات آموزشی و فراهم کردن ساز و کارهایی چون تعامل و مشارکت از راه دور است. رویکرد یادگیری در هر زمان و مکانی که از خصوصیات یادگیری سیار می باشد با پیشرفتهای فناوری بیسیم و یادگیری

سیار تا حد زیادی به واقعیت پیوسته است. براون^۱ یادگیری سیار را اینگونه تعریف می‌کند: فناوریهای سیار می‌تواند یادگیری را به طور مؤثرتر از زمانی شکل دهد که ما از محیط‌های یادگیری سیار استفاده می‌کنیم (همان، ۲۰۱۵). با وجود ضعف‌هایی در یادگیری سیار، سرعت پیشرفت در تکنولوژیهای ارتباطی موجب شده توجه خاصی به یادگیری سیار خصوصاً در محیط دانشگاهی وجود داشته باشد. همچنین امروزه با کاربرد یادگیری سیار به عنوان یک روش آموزشی جدید و منعطف با ابعاد مختلف آموزشی می‌توان محدودیت‌های آموزش به شیوه سنتی را از طریق فناوریهای سیار برطرف نمود. از اینرو کاربرد یادگیری سیار در آموزش، به روندی جهانی تبدیل شده است و با توجه به ظرفیتهای بالای آن برای بسط آموزش و غلبه بر موانع یادگیری به ویژه در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران می‌تواند راهگشا باشد (بنی‌هاشم و همکاران، ۱۳۹۳).

بنابر آنچه بیان شد، در این پژوهش تلاش می‌شود نقش یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک، به گونه‌ای منظم و قابل اتکا تشریح و بررسی شود که یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی تا چه میزان می‌تواند بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی تأثیر داشته باشند. آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک، به عنوان کارکنان یکی از اثرگذارترین سازمان‌ها (آموزش و پرورش)، تلاش دارد با بهره‌برداری مؤثر از منابع انسانی و سازمانی خود در جهت تعالی بیشتر گام بردارد و با تبدیل شدن به سازمانی دانش‌محور، از دانش موجود در ساختار، فرایندها و ذخیره‌ی منابع انسانی خود، برای دست‌یابی به چشم‌انداز مورد نظر خود بهره‌برداری می‌کند که مطرح می‌شود این است که یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک چه تأثیری دارد؟

^۱ Brown

اهمیت و ضرورت تحقیق

یکی از مباحث اساسی در نظریه سازمانی، تغییرات سازمانی است. در عصر حاضر، تنها تمرکز بر وقایع و بررسی اطلاعات گذشته چندان کارساز نیست، بلکه بررسی دقیق محیط و کسب اطلاعات از تغییرات در حال ظهور است که حیات سازمان را استمرار می‌بخشد. در حال حاضر با پیشرفت سریع علم و فن آوری و پیچیده شدن اوضاع سیاسی و محیط اجتماعی لزوم ایجاد و مدیریت تغییر سازمانی اهمیت ویژه‌ای یافته است. چنین روند رو به رشد در لزوم تغییر سازمانی نیاز به شایستگی‌های کافی برای بهبود و تکامل سازمانی را تشویق می‌نماید. امروزه تمامی ابعاد زندگی بشر از جمله دانش و فناوری با شتابی بی‌مانند در حال تحول هستند. سازمان‌ها برای بقا و پویایی خود ناگزیر به نوآوری و تغییرات مستمر و دائمی هستند (کایسر، ۲۰۱۴).

تکیه بر برنامه‌های توسعه حرفه‌ای به عنوان ابزار نوسازی و تاکید بر آموزش‌های انسانی باعث میشود تا کارکنان از نیازها و مهارت‌های حرفه‌ای خود آگاه شوند. همچنین مطالعه آنان به منظور تعیین نگرش، تعهد، عقاید و ارزش‌های مشترک بین اعضاء و چگونگی تغییر این عوامل در دوره‌های مختلف شغلی آنان از اهمیت بالایی برخوردار است که از طریق برنامه‌های توسعه حرفه‌ای متناسب با عوامل شغلی می‌توان نسبت به این فرایند آگاهی بیشتری حاصل نمود (همان، ۲۰۱۴).

منابع انسانی دارائی‌های ارزشمندی برای سازمانها هستند. که به دنبال دستیابی به نوآوری برتر و مزایای رقابتی پایدار می‌باشند. نقطه نظرهای این تحقیق اشاره به اهمیت حیاتی سیستم عملکرد نوآورانه دارد (خلیل، ۲۰۱۵). استفاده از فناوری، به یادگیرنده کمک کرده است تا بتواند به سوی نوین شدن حرکت کند. در واقع فناوری‌های نوین، امکانات بسیار منعطف و بزرگتری را برای مشارکت خلاق دانش آموزان فراهم آورده است. امروزه، کاربرد ابزارهای یادگیری الکترونیکی و آموزش نظیر فناوری اطلاعاتی و اینترنت به شدت در حال گسترش است. رشد و تکامل وسایل نوین ارتباطی زمینه‌ای را فراهم کرده است تا انسان عصر جدید با بهره‌گیری از شیوه‌های نوین آموزش و یادگیری، خود را از حصار وابستگی مکانی و زمانی رها ساخته و بتواند در هر جا و هر مکانی طبق نیاز و خواست خویش به یادگیری بپردازد. آموزش و یادگیری الکترونیکی به عنوان یکی از شیوه‌های نوین آموزش، در چند دهه اخیر روند رو به تکاملی را طی کرده است

(هراستینسکی^۱، ۲۰۰۸). بر اساس گزارش بتیس^۲، در بسیاری از کشورهای توسعه یافته، رشد ثبت نام در دوره‌های یادگیری الکترونیکی به مراتب بیش از رشد، کلی آموزش است. این چنین است که می‌بینیم یادگیری الکترونیکی به سرعت خود را به عنوان روش موفق یادگیری علوم در قرن بیست و یکم معرفی می‌کند (پایچترو همکاران، ۲۰۱۰).

اهمیت یادگیری سیار (ابزارها و برنامه‌های کاربردی) و توسعه روزافزون آن در جهان و جریان یادگیری مادام‌العمر و گسترده شدن چتر تکنولوژی در همه جوانب زندگی و فرآیند یاددهی-یادگیری موجب میشود، توجه لازم در این زمینه خصوصاً در فرآیندهای یاددهی-یادگیری آموزش عالی، فرهنگ سازی مناسب در مدارس، جدا شدن از آموزش سنتی و همگامی در سطح بین الملل توسط برنامه ریزان و سیاستگذاران و دست اندرکاران و استادان مدارس صورت گیرد. همچنین در هر رشته به مقتضای نیاز و سودمندی کارکنان جهت شناخت و آگاهی و کاربرد یادگیری سیار (ابزارها و برنامه‌های کاربردی) در امر یادگیری و آموزش توجه شود. از طرفی به تمایلات، رغبتها و انگیزه کارکنان هر رشته نسبت به یادگیری سیار (ابزارها و برنامه‌های کاربردی) در امر یادگیری توجه شود (زمانی و همکاران، ۲۰۱۴). سواد اطلاعاتی یکی از مؤلفه‌هایی است که فرد با مجهز کردن خود به این مقوله می‌تواند به شناخت دقیق ماهیت مسئله، اندیشیدن اصولی و کشف روابط بین امور پرداخته و از توانایی تشخیص ماهیت و میزان اطلاعات مورد نیاز و بازیابی نقادانه منابع و استفاده مؤثر از اطلاعات برخوردار گردد که تمامی این مسائل او را در مدیریت و رهبری هر چه بیشتر بر خود حمایت می‌کند. تسلط بر سواد اطلاعاتی به معنای واقعی آن می‌تواند بستر لازم برای توانمندسازی افراد در جهت رهبری بر خود و مدیریت خویشتن که اساس موفقیت سازمانها و جامعه را پایه ریزی می‌کند، فراهم نماید. سواد اطلاعاتی مهارت تفکر و استدلال افراد را بالا برده و یادگیرندگان را به کاربران ماهری در کار با منابع اطلاعاتی در هر مکان و هر قالبی که باشد تبدیل می‌کند و بدین ترتیب مسولیت‌پذیری فرد را در جهت خود رهبری افزایش می‌دهد. از آنجا که ویژگی انسان جدید پژوهندگی است (آهنگر سه‌بنی، ۱۳۹۳).

^۱ Hrastinski

^۲ Betis

سواد اطلاعاتی به عنوان توشه‌ای ضروری برای گام نهادن در وادی عصر اطلاعات، به مجموعه توانمندی‌هایی اطلاق می‌شود که افراد به کمک آن می‌توانند تشخیص دهند که چه موقع به اطلاعات نیاز دارند و به جابه جایی، ارزیابی و استفاده موثر از اطلاعات مورد نیاز مبادرت ورزند. افراد با سواد اطلاعاتی کسانی هستند که آموخته‌اند چگونه یاد بگیرند، زیرا می‌دانند که اطلاعات چگونه سازمان‌دهی می‌شود و چگونه می‌توان اطلاعات را یافت و چگونه می‌توان به شیوه‌ای از اطلاعات استفاده کرد که دیگران نیز بتوانند از آنان بیاموزند. این افراد، همواره برای یادگیری مادام‌العمر مهیا هستند با توجه به مطالب ذکر شده لازم و ضروری است که کارکنان سواد اطلاعاتی خود را بالا ببرند و مدیران نیز به یادگیری الکترونیکی اهمیت بیشتری بدهند تا باعث بالا رفتن سطح سواد و یادگیری بهتر در کارکنان شوند.

فرضیه‌های تحقیق

۱. یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.
۲. یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.
۳. سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.
۴. سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.

تعاریف مفهومی

سواد اطلاعاتی

سواد اطلاعاتی مجموعه‌ای از توانمندی‌ها است که افراد را قادر می‌سازد که دریابند چه موقع به اطلاعات نیاز دارند و نیز توانایی مکان‌یابی، ارزیابی و به کارگیری مؤثر اطلاعات مورد نیاز را به

وجود می‌آورد (گراوند و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۳۲). یادگیری سیار: یادگیری سیار شامل تمام تجارب یادگیری و آموزشی هست که از طریق فناوری الکترونیکی همچون اینترنت، نوارهای دیداری و شنیداری، پخش ماهواره‌ای، تلویزیون تعاملی و لوحهای فشرده ارائه می‌شوند کمیسیون تکنولوژی و یادگیری بزرگسال (واتکینز و ترینر^۱، ۲۰۰۱؛ آهنگر سله بنی، ۱۳۹۳). توسعه حرفه‌ای: توسعه حرفه‌ای به معنای رشد منابع بالقوه موجود و توسعه ساختار سازمان با استفاده از برنامه‌هایی همچون آموزش است که منجر به بهره‌وری بیشتر کارکنان در سازمان می‌شود (حجازی و رستمی، ۱۳۹۴). نوآوری سازمانی: عملکرد نوآورانه در برگیرنده کسب، تبادل و بکارگیری از دانش جدید و موجود است (برومند و رنجبری، ۱۳۹۵).

متغیرهای مورد بررسی در قالب یک مدل مفهومی

متغیرهای مستقل

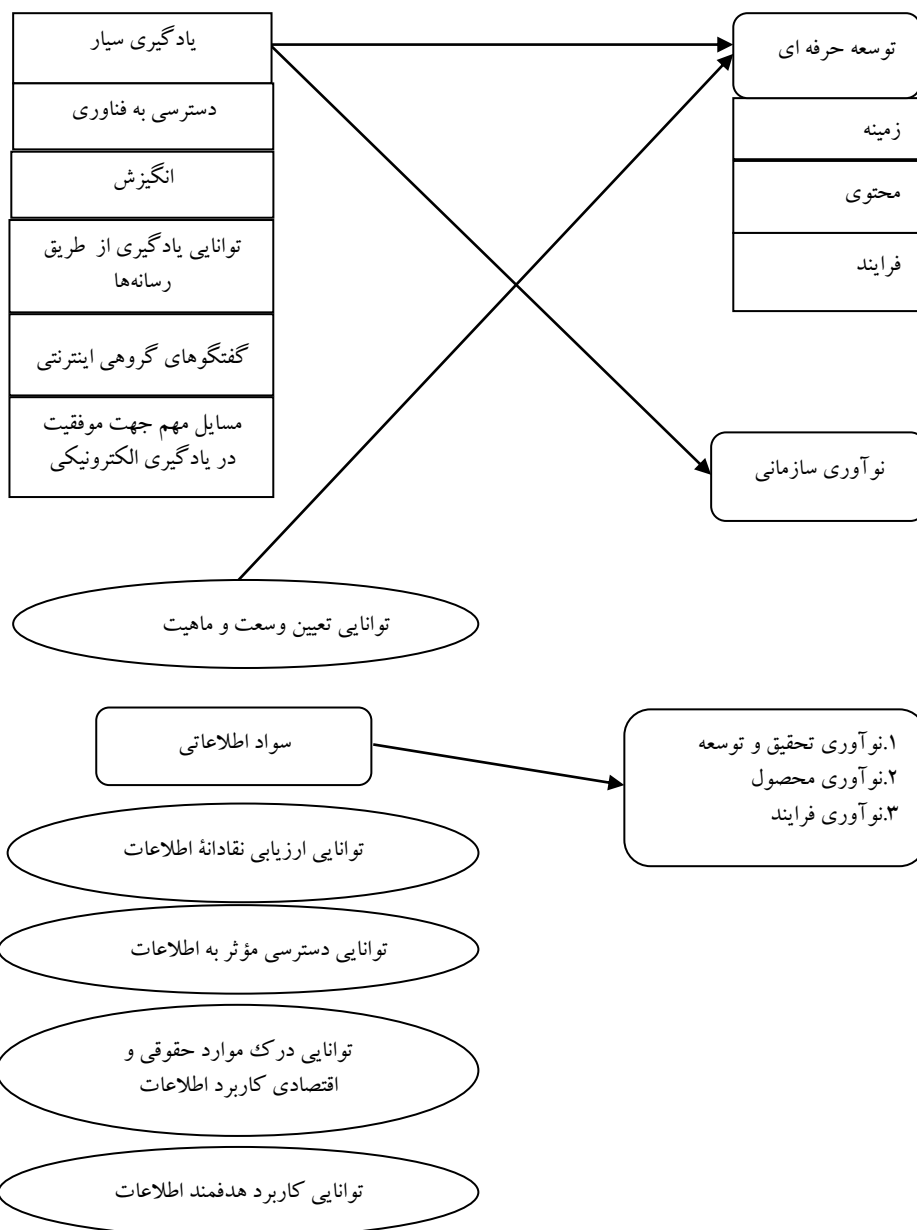
یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی (مقیاس اندازه‌گیری: فاصله‌ای)

متغیرهای وابسته

توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی (مقیاس اندازه‌گیری: فاصله‌ای).

---

^۱ Watkins and Triner

منبع: (نجف‌لو و همکاران، ۱۳۹۶)، (آهنگر سله‌بنی، ۱۳۹۳)، (حجازی و رستمی، ۱۳۹۴)، (مقیم و رمضان، ۱۳۹۴).

روش تحقیق

به لحاظ آماری چون از نمونه‌ها جهت تعمیم یافته‌ها به جامعه و استنتاج استفاده شده است، بنابراین یک تحقیق استنباطی است. از لحاظ هدف تحقیق از نوع کاربردی، از لحاظ روش توصیفی-همبستگی می‌باشد و هدف آن بررسی تأثیر یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک است. لذا از لحاظ روش گردآوری اطلاعات روش تحقیق مورد نظر پیمایشی بود. جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری در این پژوهش را کلیه آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تشکیل می‌دهد؛ که تعداد آنها برابر ۳۷۰ نفر اعلام شده است. روش نمونه‌گیری به صورت روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای می‌باشد. برای تعیین حجم نمونه نیز از جدول مورگان استفاده شده است که طبق این جدول تعداد نمونه آماری برابر ۱۸۱ بدست آمده است. روش اجرا و جمع‌آوری اطلاعات: روش گردآوری اطلاعات به صورت پیمایشی و کتابخانه‌ای بوده است: کتابخانه‌ای: برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به ادبیات تحقیق و شناسایی متغیرها و شاخصه‌های تشکیل دهنده مدل پیشنهادی از منابع کتابخانه‌ای، شامل کتب فارسی و لاتین و مقالات فارسی و لاتین و سایت‌های اطلاعاتی شبکه اینترنت استفاده شد. پیمایشی: جهت بررسی تأثیر یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی به جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات از کارکنان (مورد مطالعه: آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک) از طریق پرسش‌نامه اقدام شده است. ابزار گردآوری اطلاعات: جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز تحقیق، به صورت میدانی و با مراجعه پرسشگران به محل کار افراد مورد مطالعه (آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک) انجام گرفت. مطالعات کتابخانه‌ای از جمله مطالعه کتب و نشریات داخلی و خارجی و جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی (اینترنت) به منظور دستیابی به مبانی نظری و استفاده از تجارب محققین دیگر. به منظور گردآوری داده‌های مورد نیاز، از چهار پرسشنامه استاندارد به شرح زیر استفاده می‌گردد.

سواد اطلاعاتی

برای اندازه‌گیری سواد اطلاعاتی از الگوی (نجف‌لو و همکاران، ۱۳۹۶) استفاده شد که دارای پنج بُعد می‌باشد: ۱- توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات ۲- توانایی دسترسی مؤثر به اطلاعات، ۳- توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات ۴- توانایی کاربرد هدفمند اطلاعات ۵- توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات.

یادگیری سیار

برای سنجش نیازهای یادگیری سیار کارکنان در این پژوهش از الگوی استاندارد واتکینز و ترینر (۲۰۰۱) استفاده شد که قبلاً روایی و پایایی آن توسط پژوهشگران مورد تأیید قرار گرفته بود. این پرسشنامه در قالب ۵ عامل (دسترسی به فناوری، انگیزش، توانایی یادگیری از طریق رسانه‌ها، گفتگوهای گروهی اینترنتی، مسایل مهم جهت موفقیت در یادگیری الکترونیکی) دسته‌بندی می‌شوند. برای نمره‌گذاری، از مقیاس ۵ نقطه‌ای لیکرت استفاده شد (آهنگر سله‌بنی، ۱۳۹۳).

توسعه حرفه‌ای

به لحاظ علمی توسعه حرفه‌ای دارای ابعاد مختلفی است که دانشگاه ایالتی میشیگان (۲۰۰۳) این ابعاد را در سه بخش زیر سازمان دهی می‌کند: زمینه: شامل سازمان، فرهنگ یا مکانی که یادگیری جدید در آن صورت می‌گیرد. محتوی: مهارت‌ها و دانشهایی را شامل می‌شود که کارکنان جهت انجام وظایف به آنها نیاز دارند و فرآیند: شیوه کسب دانش و مهارت‌های جدید را نشان می‌دهد (حجازی و رستمی، ۱۳۹۴). نوآوری سازمانی: برای اندازه‌گیری متغیر عملکرد نوآورانه از، (پرسشنامه ۱۷ گویه‌ای) که از سه بعد نوآوری محصول، نوآوری فرایندی و نوآوری تحقیق و توسعه تشکیل شده است. مقیاس اندازه‌گیری برای عملکرد نوآورانه طیف لیکرت پنج تایی بود (مقیمی و رمضان، ۱۳۹۴). روش تجزیه تحلیل داده‌ها و اطلاعات: پژوهش حاضر پس از تکمیل پرسشنامه، داده‌های گردآوری شده، بر اساس مقیاس‌های اندازه‌گیری متغیرها کدگذاری شده و با نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ پردازش و تجزیه و تحلیل شد. برای محاسبه پایایی از ضریب آلفای کرونباخ

استفاده شد. ابتدا با آزمون کولموگروف-اسمیرنف نرمال بودن متغیرها آزمون شد. به علت نرمال بودن توزیع متغیرها از آزمون‌های پارامتریک رگرسیون چند گانه و ساده استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

فرضیه اصلی اول: یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.

جدول ۱: خلاصه مدل رگرسیون یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۸۰	۰/۶۴	۰/۶۴

طبق نتایج جدول (۱) ضریب همبستگی بین یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای برابر ۰/۸۰ است و ضریب تعیین نیز برابر ۰/۶۴ است یعنی ۰/۶۴ تغییرات متغیر وابسته توسعه حرفه‌ای مربوط به متغیر مستقل یادگیری سیار است و بقیه ۰/۳۶ مربوط به متغیرهای دیگر می‌باشد.

جدول (۲) نتایج تحلیل رگرسیون بین یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای

Sig.	t	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه‌ها
			B	انحراف معیار	
۰/۰۰۱	۳/۵۴۹		۰/۷۱۵	۰/۲۰۱	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۱۴/۴۵۸	۰/۸۰	۱/۲۰۳	۰/۰۸۳	یادگیری سیار

برای تعیین تأثیر متغیر یادگیری سیار به عنوان متغیر پیش بین و توسعه حرفه‌ای به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در جدول شماره (۲) مشاهده می‌شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی‌دار است و نتایج نشان می‌دهد که متغیر یادگیری سیار ($BETA=0/80$) متغیر توسعه حرفه‌ای را پیش بینی می‌کند.

فرضیه اصلی دوم: یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.

جدول ۳: خلاصه مدل رگرسیون یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۶۵	۰/۴۳	۰/۴۳

طبق نتایج جدول (۳) ضریب همبستگی بین یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی برابر ۰/۶۵ است و ضریب تعیین نیز برابر ۰/۴۳ است یعنی ۰/۴۳ تغییرات متغیر وابسته نوآوری سازمانی مربوط به متغیر مستقل یادگیری سیار است و بقیه ۰/۵۷ مربوط به متغیرهای دیگر می‌باشد.

جدول (۴) نتایج تحلیل رگرسیون بین یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی

.Sig	t	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه‌ها
			انحراف معیار	B	
۰/۱۸۹	۱/۳۲۱		۰/۱۶۵	۰/۲۱۸	مقدار ثابت
۰/۰۰۱	۹/۳۲۰	۰/۶۵۹	۰/۰۶۸	۰/۶۳۴	یادگیری سیار

برای تعیین تأثیر متغیر یادگیری سیار به عنوان متغیر پیش بین و نوآوری سازمانی به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در جدول شماره (۴) مشاهده می‌شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می‌دهد که متغیر یادگیری سیار ($BETA=0/65$) متغیر نوآوری سازمانی را پیش بینی می‌کنند. فرضیه اصلی سوم: سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.

جدول ۵: خلاصه مدل رگرسیون سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه ای

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۵۷	۰/۳۲	۰/۳۲

طبق نتایج جدول (۵) ضریب همبستگی بین سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای برابر ۰/۵۷ است و ضریب تعیین نیز برابر ۰/۳۲ است یعنی ۰/۳۲ تغییرات متغیر وابسته توسعه حرفه‌ای مربوط به متغیر مستقل سواد اطلاعاتی است و بقیه ۰/۶۸ مربوط به متغیرهای دیگر می‌باشد.

جدول (۶) نتایج تحلیل رگرسیون بین سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای

.Sig	t	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه‌ها
			انحراف معیار	B	
۰/۰۰۰	۴/۲۴۲		۰/۱۹۰	۰/۸۰۵	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۷/۴۰۶	۰/۵۷۲	۰/۰۶۳	۰/۴۶۴	سواد اطلاعاتی

برای تعیین تاثیر متغیر سواد اطلاعاتی به عنوان متغیر پیش بین و توسعه حرفه‌ای به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در جدول شماره (۶) مشاهده می‌شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می‌دهد که متغیر سواد اطلاعاتی ($BETA=0.57$) متغیر توسعه حرفه‌ای را پیش بینی می‌کنند. فرضیه اصلی چهارم: سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد.

جدول ۷: خلاصه مدل رگرسیون سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۲۹	۰/۰۸	۰/۰۷

طبق نتایج جدول (۷) ضریب همبستگی بین سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی برابر ۰/۲۹ است و ضریب تعیین نیز برابر ۰/۰۸ است یعنی ۰/۰۸ تغییرات متغیر وابسته نوآوری سازمانی مربوط به متغیر مستقل سواد اطلاعاتی است و بقیه ۰/۹۲ مربوط به متغیرهای دیگر می‌باشد.

جدول (۸) نتایج تحلیل رگرسیون بین سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی

Sig.	t	ضریب استاندارد Beta	ضرایب غیر استاندارد		مؤلفه‌ها
			انحراف معیار	B	
۰/۰۰۰	۸/۸۵۶		۰/۱۴۲	۱/۲۵۹	مقدار ثابت
۰/۰۰۱	۳/۲۹۰	۰/۲۹۶	۰/۰۴۷	۰/۱۵۵	سواد اطلاعاتی

برای تعیین تاثیر متغیر سواد اطلاعاتی به عنوان متغیر پیش بین و نوآوری سازمانی به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در جدول شماره (۸) مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر سواد اطلاعاتی ($BETA=0/29$) متغیر نوآوری سازمانی را پیش بینی می کنند.

بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی اول

یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد. برای تعیین تاثیر متغیر یادگیری سیار به عنوان متغیر پیش بین و توسعه حرفه‌ای به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در نتایج مشاهده می شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی دار است و نتایج نشان می دهد که متغیر یادگیری سیار ($BETA=0/80$) متغیر توسعه حرفه‌ای را پیش بینی می کنند. نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات احمدی و همکاران (۲۰۱۵)، زمانی و همکاران (۲۰۱۴)، کارمن و جوس (۲۰۱۷)، کوین (۲۰۱۶) همسو می باشد. در تبیین این فرضیه می توان گفت که تمامی آموزگاران موظف اند که شایستگی‌های خود را در محیط کاری به عنوان یک موضوع تخصصی حفظ کنند و آن را توسعه دهند که توسعه حرفه‌ای مداوم روش خوبی برای انجام این کار توصیه شده است. اگر آموزگاران می خواهند حداکثر بهره وری را از شغل خویش داشته باشند، ضروری است که سطوح بالای مهارت‌های حرفه‌ای را با به روز کردن دانش و مهارت‌های خویش کسب و آن را حفظ کنند. توسعه حرفه‌ای مداوم شامل به روز رسانی بخش‌های ویژه‌ای از شایستگی‌ها، توسعه فردی،

مدیریت مهارتها و تجاری است که به فرصت‌های جدید منتهی میشود با توجه به نتایج این فرضیه و پیشینه تحقیقات قبلی عواملی زیادی در توسعه حرفه‌ای تاثیر دارند که یادگیری سیار یکی از این عوامل تاثیر زیادی در توسعه آموزگاران دارد.

فرضیه اصلی دوم

یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد. برای تعیین تاثیر متغیر یادگیری سیار به عنوان متغیر پیش بین و نوآوری سازمانی به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در نتایج مشاهده می‌شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی‌دار است و نتایج نشان می‌دهد که متغیر یادگیری سیار ($BETA=0/65$) متغیر نوآوری سازمانی را پیش بینی می‌کند نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات نجف‌لو و همکاران (۱۳۹۶)، غفاری و فتوحی (۱۳۹۶)، طبرسا و همکاران (۱۳۹۵)، کارمن و جوس (۲۰۱۷)، کوین (۲۰۱۶)، ویدال (۲۰۱۶) و آرون (۲۰۱۴) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که یادگیری سیار در حقیقت مدلی از یادگیری الکترونیکی است که از روش تکنولوژی‌های سیاری چون موبایل‌های صوتی، کتب الکترونیکی و غیره صورت می‌گیرد تکنولوژی‌های سیار می‌تواند یادگیری را به طرز موثرتر از زمانی شکل دهد که ما از محیط‌های یادگیری الکترونیکی استفاده می‌کنیم.

فرضیه اصلی سوم

سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد. برای تعیین تاثیر متغیر سواد اطلاعاتی به عنوان متغیر پیش بین و توسعه حرفه‌ای به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در نتایج مشاهده می‌شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی‌دار است و نتایج نشان می‌دهد که متغیر سواد اطلاعاتی ($BETA=0/57$) متغیر توسعه حرفه‌ای را پیش بینی می‌کند نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات نجف‌لو و همکاران (۱۳۹۶)، غفاری و فتوحی (۱۳۹۶)، کوین (۲۰۱۶)، ویدال

(۲۰۱۶) و آرون (۲۰۱۴) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که مهارت یافتن و استفاده از اطلاعات برای حل مشکلات و تصمیم‌گیری مؤثر و کارآمد دانست. در تعریف بورچینال، سواد اطلاعاتی به سه مهارت مربوط شده است: یافتن، حل مشکلات، و تصمیم‌گیری. وی نیز همچون ژوکروفسکی بر مهارت حل مسئله تأکید کرده است سواد اطلاعاتی با این ویژگی‌ها باعث توسعه حرفه‌ای در آموزگاران می‌شود.

فرضیه اصلی چهارم

سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر معناداری دارد. برای تعیین تأثیر متغیر سواد اطلاعاتی به عنوان متغیر پیش بین و نوآوری سازمانی به عنوان متغیر ملاک، با تحلیل رگرسیون ساده به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در نتایج مشاهده می‌شود میزان p مشاهده شده در این متغیر معنی‌دار است و نتایج نشان می‌دهد که متغیر سواد اطلاعاتی ($BETA=0/29$) متغیر نوآوری سازمانی را پیش‌بینی می‌کنند نتایج این فرضیه با نتایج تحقیقات ابراهیم پور و همکاران (۱۳۹۵)، گراوند و همکاران (۱۳۹۴)، حجازی و رستمی (۱۳۹۴)، خسروی و همکاران (۲۰۱۴)، احمدی و همکاران (۲۰۱۵) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که سواد اطلاعاتی دانشی است که به فرد کمک می‌کند تا بداند چگونه و کجا برای رسیدن به منابع دانش از فناوری اطلاعاتی استفاده کند. در همین دهه، ویلیام دمو تحت تأثیر نوآوری‌های فناوری در پردازش، ذخیره‌سازی، بازیابی، و انتقال اطلاعات تعریف جدیدی از سواد اطلاعاتی ارائه کرد: سواد اطلاعاتی مهارت و دانش دسترسی مؤثر به اطلاعات و ارزیابی آن هنگام نیاز است. به نظر او سواد اطلاعاتی با شیوه تفکر رابطه مستقیمی دارد. پشتکار، توجه به جزئیات، و دقت در پذیرش عقاید منتشر شده صفاتی هستند که به پرورش این مهارت کمک می‌کنند و همین سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی آموزگاران تأثیر معنی‌داری دارد.

پیشنادهای تحقیق

طبق نتایجی که از تحلیل فرضیيات این تحقیق بدست آمد ابعاد یادگیری سیار (دسترسی به فناوری، انگیزش، توانایی یادگیری از طریق رسانه‌ها، گفتگوهای گروهی اینترنتی و مسایل مهم جهت موفقیت در یادگیری الکترونیکی) بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزش‌گاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر مثبت معناداری دارد و همچنین ابعاد سواد اطلاعاتی (توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات، توانایی دسترسی مؤثر به اطلاعات، توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات، توانایی کاربرد هدفمند اطلاعات، توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات) بر توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزش‌گاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک تأثیر مثبت معناداری دارد. با توجه به نتایج فرضیيات پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

بر اساس نتایج فرضیه اصلی اول مبنی بر تأثیر یادگیری سیار بر توسعه حرفه‌ای آموزش‌گاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

۱. در محیط‌های یادگیری الکترونیکی، تمرکز صرفاً بر محتوا نباشد، بلکه به طراحی تمرینهای تعاملی و گروهی و ایجاد چالش‌های مختلف در ارائه درس توجه شود تا آموزش‌گاران بتوانند، بر اساس تجارب شخصی به فهم مطالب نایل آیند و کنشهای فعالانه و خلاقانه در یادگیری داشته باشند.

۲. توصیه می‌شود در طراحی دوره‌های تدریس از راهبردهای نظریه‌های سواد اطلاعاتی استفاده شود.

۳. برای هدایت سازمان به سمت اهداف مشخص، مدیر سازمان در درجه اول اهداف و چشم‌انداز سازمان را به خوبی برای تک تک آموزش‌گاران ترسیم کند، به گونه‌ای که تمام افراد این چشم‌انداز را به خوبی بشناسند و بتوانند از روی تمایل قلبی در جهت اهداف تلاش کنند. لازم است تا جلساتی برای آگاهی دادن آموزش‌گاران در خصوص چشم‌انداز سازمان برگزار شود و در این جلسات، مأموریت و رسالت سازمان را به طور روشن، بیان و چگونگی دستیابی به اهداف سازمان مشخص گردد. پس از بیان چشم‌انداز سازمان، مدیر باید فعالیت‌های آموزش‌گاران را در راستای

رسیدن به این چشم انداز هماهنگ کند. یکی از راه‌های احتمالی در این زمینه مشارکت دادن آموزگاران در هدف گذاری‌های سازمانی است.

بر اساس نتایج فرضیه اصلی دوم مبنی بر تاثیر یادگیری سیار بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

۱. تاکید بر نوآوری سازمانی در مدارس توسط مدیریت و تنوع مهارت و استقلال کاری باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد تا افراد واکنش مثبتی به شغل خود داشته باشند.

۲. مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بستک باید در محیط کاری زمینه‌ای فراهم کنند که در آن کارکنان به قابلیت‌های کاری خود اطمینان داشته باشند و در انجام کارها و تصمیم گیریها آزادی عمل داشته باشند و احساس استقلال کنند.

۳. مدیران مدارس باید به آموزگاران خود استقلال کاری بدهند و به صورت تیمی در انجام وظایف کاری و فرصت تصمیم گیری عمل کنند.

بر اساس نتایج فرضیه اصلی سوم مبنی بر تاثیر سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های آموزشی در راستای توسعه سواد اطلاعاتی و یادگیری سیار بین آموزگاران برگزار شود.

۲. توصیه می‌شود محیط یادگیری طراحی شود که آموزگاران مسؤلیت بیشتری برای یادگیری خود داشته باشند، چرا که غالب پژوهش‌ها و مدل‌های طراحی شده در زمینه یادگیری الکترونیکی نیز تأکید زیادی به رویکردهای یادگیری فعال دارند.

بر اساس نتایج فرضیه اصلی چهارم مبنی بر تاثیر سواد اطلاعاتی بر نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

با توجه به نتایج حاصل از این فرضیه می‌توان به مدیران پیشنهاد داد که با استفاده از آموزشهای ضمن خدمت در جهت تقویت افکار نوآورانه و بالا بردن سواد اطلاعاتی کارکنان اقدام کرد و از ظرفیت‌های نوآوری سازمان جهت افزایش بهره‌وری آموزگاران برنامه ریزی کرد.

پیشنادهایی برای تحقیقات آتی

رابطه سواد اطلاعاتی با موفقیت کاری کارکنان مورد بررسی قرار گیرد. مطالعه تطبیقی تأثیر یادگیری سیار و سواد اطلاعاتی بر توسعه حرفه‌ای در بین مدارس خصوصی و دولتی انجام شود. اجرای تحقیق حاضر در سایر مناطق آموزش و پرورش و مقایسه نتایج آن با این تحقیق. بررسی موانع توسعه حرفه‌ای و نوآوری سازمانی آموزگاران ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بستک. پیشنهاد به محققان برای استفاده از روشهای مشاهده و مطالعه موردی در گردآوری داده‌ها.

منابع

فارسی

- ابراهیم پور، حبیب؛ خلیلی، حمید؛ حبیبیان، سعید و سعادت‌مند، مریم، (۱۳۹۵)، بررسی رابطه بین ویژگیهای شغلی و توسعه حرفه‌ای سازمانی در مراکز آموزش پرورش صدا و سیما (با تأکید بر مدل هاگمن و اولدهام). پژوهش نامه مدیریت تحول، شماره ۵، صص ۱۲۳-۹۱.
- آهنگر سله بنی، وحید، (۱۳۹۳)، بررسی تأثیر فرایندهای مدیریت دانش بر یادگیری الکترونیکی (مطالعه موردی: سازمان بازرسی کل کشور). پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.
- ایزدی یزدان آبادی، احمد و نوشه ور، حمید، (۱۳۹۴)، ویژگی‌های شغلی دبیران و رابطه آن با نوآوری سازمانی. فصلنامه پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی دانشگاه جامع امام حسین (ع)، سال سوم، شماره ۳ و ۴، صص ۱۶۷-۱۸۷.
- برزگر، راضیه، (۱۳۹۴)، از یادگیری الکترونیکی تا یادگیری سیار: مبانی نظری، دوره ۳، شماره ۲، صص ۵۰-۹۱.

- برومند، مجتبی و رنجبری، ماریم، (۱۳۹۵)، اقدامات راهبردی مدیریت منابع انسانی و عملکرد نوآوری با تاکید بر نقش مدیریت دانش، دوماهنامه توسعه انسانی پلیس، سال سوم، شماره ۹، صص ۵۲-۱۰۲.
- بنی هاشم، کاظم؛ فرخی تیرانداز، سوسن؛ شاهعلیزاده، محمد و مولود مشهدی، (۱۳۹۳)، بررسی تأثیر یادگیری الکترونیکی بر خلاقیت دانشجویان، مجله دانشگاه علامه طباطبائی، سال پنجم، شماره ۴، صص ۵۳-۸۰.
- بهرامی، سوسن؛ یارمحمدیان، محمدحسین؛ رجایی پور، سعید و بختیار نصرآبادی، حسنعلی، (۱۳۹۵)، رابطه ساده و چندگانه کارکردهای مدیریت استراتژیک منابع انسانی و نوآوری اداری در دانشگاه‌های علوم پزشکی و غیر علوم پزشکی استان اصفهان، فصلنامه مدیریت اطلاعات سلامت، سال نهم، شماره ۶، صص ۸۷۰-۸۷۷.
- پریرخ، مهتری؛ عباسی، زهره، (۱۳۹۱)، «آموزش سواد اطلاعاتی؛ روش‌ها و راهبردها». در آموزش استفاده کنندگان و توسعه سواد اطلاعاتی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی (مجموعه مقاله‌ها). به کوشش رحمت‌الله فتاحی. مشهد: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، ۹۱، صص ۱۹۷-۲۱۴.
- حاجی میر رحیمی، داود. حسینی محمود، (۱۳۹۱) استراتژیهای تحقق قابلیت‌های حرفه‌ای و تامین نیازهای آموزشی و حرفه‌ای آموزشگران موسسات آموزش عالی کشاورزی ایران، مجله علوم کشاورزی. چاپ ۸.
- حافظ نیا، محمد رضا، (۱۳۹۱)، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات سمت، چاپ ۸.
- حجازی، یوسف و رستمی، فرحناز، (۱۳۹۴)، بررسی مولفه‌های تاثیر گذار بر توسعه حرفه‌ای اعضای هیئت علمی کشاورزی، مجله تحقیقات و توسعه کشاورزی ایران، سال سوم، شماره ۳، صص ۲-۴۱.
- حجازی، یوسف؛ پرداختچی، محمدحسن و شاه پسند، محمدرضا، (۱۳۹۵)، رویکردهای توسعه حرفه‌ای معلمان، چاپ اول: تهران، موسسه انتشارات دانشگاه تهران.

- حری، عباس؛ نشاط، نرگس، (۱۳۹۱)، دائرةالمعارف کتابداری و اطلاع رسانی، تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۹۱.
- دلاور، علی، (۱۳۹۹)، مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، انتشارات رشد، تهران.
- رضوانی، حمیدرضا، گرایلی‌نژاد، رزا، (۱۳۹۰)، ارائه الگویی برای گونه شناسی انواع نوآوری سازمانی. فصلنامه تخصصی پارکها و مراکز رشد، سال هفتم، شماره ۲۶، صص ۲۱-۴۰.
- زمانی، عشرت، (۱۳۹۶)، استانداردهای سواد اطلاعاتی، /علوم اطلاع رسانی، دوره ۱۹، شماره ۱ و ۲.
- زند، آرزیتا، (۱۳۹۶)، بررسی عوامل موثر بر توسعه حرف‌های کارشناسان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر، فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، سال پنجم، شماره ۲، صص ۷۲-۵۲.
- سکاران، اوما، (۱۳۸۸)، روش‌های تحقیق در مدیریت، ترجمه‌ی محمد صائبی و محمود شیرازی، موسسه آموزش عالی و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی، چاپ ششم، تهران.
- شاه پسند، محمدرضا؛ حجازی، یوسف؛ رضوانفر، احمد و صائبی، محمد، (۱۳۹۳)، بررسی و تعیین سطح توسعه حرفه‌ای مربیان مراکز و مجتمع‌های آموزش وزارت جهاد کشاورزی، مجله پژوهش و سازندگی، شماره ۲۰، پیاپی ۷۴، صص ۱۷۲-۱۸۴.
- شریفی، حسن پاشا قوچیان، نادرقلی و چناری، علیرضا، (۱۳۸۹)، ارزشیابی وضع موجود توانمندی‌های حرفه‌ای اعضای هیئت علمی، فصلنامه علمی-پژوهشی تحقیقاتی مدیریت آموزشی شماره ۵ سال ۸۹.
- صادقی، زینب و محتشمی، رضا، (۱۳۹۵)، ویژگیهای شغلی و نوآوری سازمانی در یکی از مراکز نظامی، مجله طب نظامی، سال سیزدهم، شماره ۲، صص ۹۷-۱۰۲.
- صادقی، فتح اله، (۱۳۹۲)، واکاوی سازه‌های تاثیرگذار بر توسعه حرفه‌ای اعضای هیات علمی دانشکده‌های کشاورزی، مجله اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران (علوم کشاورزی ایران)، شماره ۴۰، صص ۷۴-۶۹.

- طبرسا، غلامعلی؛ شریفی، صدیقه و حسینی، سیداحمد، (۱۳۹۵)، بررسی تأثیر سواد اطلاعاتی کارکنان بر چابکی سازمان، نشریه پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی، دوره هشتم، شماره ۲، صص ۱۳۶-۱۱۳.
- غفاری، سعید و فتوحی، سمانه، (۱۳۹۶)، بررسی رابطه بین سواد اطلاعاتی و اضطراب کتابخانه‌ای در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه خوارزمی، نشریه مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، دوره بیست و چهارم، شماره ۱، صص ۲۰-۱.
- قاسمی، جواد؛ نظری، سعیده؛ قارون، زهرا، روحانی، حسین و قلی‌فر، احسان، (۱۳۹۳)، در تحقیقی با عنوان عوامل موثر بر بکارگیری سواد اطلاعاتی توسط کارگزاران ترویج کشاورزی استان خراسان رضوی، مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، سال دوم، شماره ۱، صص ۹۳-۱۰۴.
- کاوسی، اسماعیل و احمدی، فخرالدین، (۱۳۹۲)، جهانی شدن و توسعه منابع انسانی، فصلنامه مدیریت راهبردی جهانی شدن، سال اول، شماره ۱، صص ۵۰-۹۰.
- گراوند، ایوب؛ موسوی امیری، طیبه و هاشم پور، فرحناز، (۱۳۹۴)، بررسی رابطه سواد اطلاعاتی با خلاقیت در دانشجویان دانشگاه پیام نور لرستان، نشریه مطالعات دانش‌شناسی، دوره اول، شماره ۴، صص ۱۴۹-۱۲۹.
- مقیمی، سید محمد و رمضان، مجید، (۱۳۹۴)، پژوهشنامه مدیریت، جلد اول، تهران: انتشارات راه‌دان.
- نجفلو، پریسا؛ یعقوبی، جعفر و صلاحی مقدم، نفیسه، (۱۳۹۶)، بررسی سواد اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی کشاورزی (مورد مطالعه: دانشگاه زنجان)، نشریه نامه آموزش عالی، دوره دهم، شماره ۳۸، صص ۱۷۵-۱۵۵.
- نصیری واحد، ناهید (۱۳۸۵). طراحی و تبیین عوامل موثر بر نوآوری سازمانی گروه ایران ترانسفو. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.

لاتین

- Ahmadi, M, Shiri Ahmadabady. M. E, and Asghari Moghadam. R, (۲۰۱۵). "Evaluation and ranking of the factors affecting the success of the implementation of mobile learning in universities by using TRA model", *articles/10,1186/1472-6920-14-148*
- Alegre, J., Chiva, R., & Lapiedra, R. (۲۰۰۵). A Literature-based Innovation Output Analysis: Implications for Innovation Capacity. *International Journal of Innovation Management*, ۹(۴), ۳۸۵-۳۹۹.
- Aron(۲۰۱۴). Job involvement: An analysis of its determinants among male and female teachers. *Revue canadienne des Science de L'Administration, Des, on line: Retrived from <http://www.findarticles.com>*.
- Boly, V., Morel, L., & Renaud, J. (۲۰۰۳). Towards a Constructivist Approach to Technological Innovation Management: An Overview of the Phenomena in French SME's. in *International Handbook on Innovation, Elsevier, ۲۰۰۳*
- Brown J, Metcalf D, Christian R. *Mobile Learning Update [Internet]. ۲۰۰۸ [Cited ۲۰۱۰ August ۲۳]. Available from: <http://masiecontent.s3.amazonaws.com/content/masie/pdf/MobileLearningUpdate.Pdf>*
- Brown, C., and Krumholz, R.L. (۲۰۱۲). "Integrating Information Literacy into the Science Curriculum." *College & Research Libraries* ۶۳(۲): ۱۱۱-۱۲۳.
- Bucher, K.T. (۲۰۱۰). "The Importance of Information Literacy Skills in the Middle School Curriculum." *The Clearing House* ۱۳(۴): ۲۱۷-۲۲۰.
- Clarak M. Mayer.A(۲۰۱۴). *The Impact of Computer Aid Instruction and Lecture Method in Math on First Grade of Guidance Girls Student in ۱۴ District Education Office of Tehran [Master Thesis]. Tehran: Allameh Tabatabaei University;*

- Di Benedetto, C.A., DeSarbo, W.S., and Song, M. (۲۰۱۷). *Strategic capabilities and Radical Innovation: An Empirical Study in Three Countries*. *Journal of Engineering and Technology Management*, ۵۵ (۳), ۴۲۰-۴۳۳.
- Fiegen, A.M; Bennett C.; Watson, K. (۲۰۱۲). "Reflections on Collaboration: Learning Outcomes and Information Literacy Assessment in the Business Curriculum." *Reference Services Review* ۳۰ (۴): ۳۰۷-۳۱۸.
- Fosfuri, A., & Tribo, J. A. (۲۰۰۸). *Exploring the antecedents of potential absorptive capacity and its impact on innovation performance*. *Omega*, ۳۶(۲), ۱۷۳-۱۸۷.
- Hammami, H., Amara, N., & Landry, R. (۲۰۱۳). *Organizational climate and its influence on brokers' knowledge transfer activities: A structural equation modeling*. *International Journal of Information Management*, ۳۳, ۱۰۵-۱۱۸.
- Holmes B, Gardner J. *E-Learning (Concepts and practice)*. London, Thousand, New Delhi: SAGE publications; ۲۰۱۶. p. ۱۱۷-۱۲۷.
- Horton W. *Designing courseware for mobile devices mobile learning for expanding educational opportunities workshop report*; ۲۰۰۵ sep ۱۶-۲۰ ; Tokyo, japan: [cited ۲۰۱۲ feb ۱۰].
- Hrastinski S. A (۲۰۰۸). *Study of Asynchronous and Synchronous E-Learning Methods Discovered that Each Supports Different Purposes*. *EDUCAUSE Quarterly*; ۳۱(۴): ۳۰-۳۸.
- Jeck, D. C. (۲۰۱۴). *The relationship between levels of teacher efficacy and variability in instructional strategies (Unpublished doctoral dissertation)*. Alexandria, ۱۱(۱۶), ۱۳۰-۱۵۰.
- Kadirire J. *Mobile Learning DeMystified*. In: Guy R, Editor. *The Evolution of Mobile Teaching and Learning*. California, USA: Informing Science Press; ۲۰۱۴. p. ۱۵-۵۶.

- Kaiser, U. (۲۰۱۴). *Measuring knowledge spillovers in manufacturing and services: an empirical assessment of alternative approaches*, *Micro*, ۳۱, ۱۲۵-۱۴۴.
- Keskin NO, Metcalf D. *The Current Perspectives, Theories and Practices of Mobile Learning*. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. ۲۰۱۱; ۱۰(۲): ۲۰۲-۲۰۸.
- Kevin, D. (۲۰۱۶). *Rethinking Job Characteristics in Work Stress Research*. *Human Relations*, Vol. ۵۹, No. ۳, pp. ۲۶۹-۲۹۰.
- Khalil, T. (۲۰۱۵). *Management of Technology: The Key to Competitiveness and Wealth Creation*. McGraw-Hill.
- Khosravi. N, Bratdasjerdi. N, and Amirteymori. M. H,(۲۰۱۵). "Factors affecting mobile learning in medical education based on Frame", *Iranian Journal of Medical. Education*, Vol. ۱۴, Issue. ۳, pp. ۲۰۶-۲۱۵.
- Koole M, McQuilkin JL, Ally M. *Mobile Learning in Distance Education: Utility or Futility?*. *Journal of distance education*. ۲۰۱۰;(۲۴):۸۲-۵۹.
- Liao , shu-h sien , Fei , Wu-chen , Liu , chih- Tang (۲۰۰۸), *Relationships between knowledge inertia, organizational learning and organization innovation; Technovation* ۲۸, pp: ۱۸۳-۱۹۵.
- Morel, L., & Boly, V. (۲۰۰۵). *Innovation process evaluation: From self assessment to detailed technological audit*.
- Morel, L., & Boly, V. (۲۰۰۶). *Innovation process evaluation: From self assessment to detailed technological audit*.
- Naghshineh, N. (۲۰۰۲). *E-learning (photocopied version)*. Tehran University, Faculty of Psychology and Educational Sciences. ۴۱(۱۱), ۲۹-۵۰ (in Persian).
- Paechter M, Maier B, Macher.(۲۰۱۰) *Students' Expectations of and Experiences in E-learning: Their Relation to Learning Achievements and Course Satisfaction*. *Computers &*